

Nr/№

18

Środa, 17 kwietnia, 19.30 / Wednesday, 17 April, 7:30 pm
Filharmonia Narodowa – Sala Koncertowa
Warsaw Philharmonic – Concert Hall
ul. Sienkiewicza 10

Bedřich Smetana (1824-1884)

I Kwartet smyczkowy e-moll „Z mojego życia”
String Quartet No. 1 in E minor “From my life”
(instr. / orch. by George Szell)

1. Allegro vivo appassionato
2. Allegro moderato à la Polka
3. Largo sostenuto
4. Vivace

Przerwa / Intermission

Richard Strauss (1864-1949)

Vier letzte Lieder

(*Cztery ostatnie pieśni / Four Last Songs*)

1. *Frühling (Wiosna / Spring)*
sł. / words by Hermann Hesse
2. *September (Wrzesień / September)*
sł. / words by Hermann Hesse
3. *Beim Schlafengehen (Przed zaśnięciem / Going to Sleep)*
sł. / words by Hermann Hesse
4. *Im Abendrot (W zorzy wieczornej / At Gloaming)*
sł. / words by Joseph von Eichendorff

Antonín Dvořák (1841-1904)

Pieśń bohaterska, poemat symfoniczny op. 111
The Hero's Song, Symphonic Poem, Op. 111

Anna Gabler – sopran / soprano

Orkiestra Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie

Orchestra of the Karol Szymanowski Philharmonic in Krakow

Charles Olivieri-Munroe – dyrygent / conductor

PARTNER GŁÓWNY

Anna Gabler, sopran. Urodzona w Monachium, Anna Gabler studiowała w tamtejszej Hochschule für Musik und Theater. W 2012 roku otrzymała Nagrodę Festiwalu Operowego w Monachium za rolę Gutruny w *Pierścieniu Nibelunga* wystawanego przez Bawarską Operę Narodową. Występowała w Bayreuth, gdzie śpiewała partię Ortlindy/*Walkiria* oraz Senty/*Holender Tulacz*. W Salzburgu debiutowała partią Ewy/*Śpiewacy norymberscy*, a w Klagenfurcie tytułową partią Salome w operze Straussa. Dwie kolejne opery tego kompozytora (*Arabella* i *Capriccio*), a także partię Agaty/*Wolny strzelec* prezentowała na scenie Opery Wiedeńskiej. Brała również udział w inscenizacjach *Walkirii* i *Zmierzchu bogów* w Operze Narodowej w Monachium. W repertuarze koncertowym artystkę można było usłyszeć w *Requiem* Verdiego z berlińską Konzerthaus Orchestra, *IX Symfonii* Beethovena w Tokio, *VIII Symfonii* Mahlera w Tonhalle w Düsseldorfie oraz w koncertowej wersji *Walkirii* z Filharmonikami Berlińskimi (partia Ortlindy). W bieżącym sezonie sopranistka wykonała *Walkirię* wraz z Orkiestrą Symfoniczną Radia Bawarskiego prowadzoną przez Sir Simona Rattle'a, a ponadto zadebiutowała w roli Leonory/*Fidelio* w Operze Kolońskiej, pod batutą Stefana Soltesza.

Anna Gabler, soprano. She was born in Munich and studied at the city's Academy of Music and Theatre. Anna Gabler received the "Award of the Munich Opera Festival 2012" for her rendition of the role of Guttrune/*Der Ring der Nibelungen* at the Bayerische Staatsoper München. In Bayreuth, she sang the part of Ortlinde/*Die Walküre* and Senta/*Der fliegende Holländer*. She made her debut in Salzburg as Eva/*Die Meistersinger von Nürnberg*. She made her first stage appearance at the Stadttheater Klagenfurt in the title role in Strauss' *Salome*. At the Wiener Staatsoper, the soprano could be heard in his *Arabella* and *Capriccio*, and as Agathe in *Freischütz*. She has also sung in *Die Walküre* and *Götterdämmerung* in Staatsoper München. Anna Gabler's concert career includes Verdi's *Requiem* with the Berlin Konzerthaus Orchestra, Beethoven's *Symphony No. 9* in Tokyo, Mahler's *Symphony No. 8* at the Tonhalle Düsseldorf, and Ortlinde in concert performances of *Die Walküre* with the Berliner Philharmoniker. In the recent season she sings under the baton of Sir Simon Rattle in concert performances of *Die Walküre* accompanied by the Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks in Munich, while at the Oper Köln she makes her debut in the role of Fidelio-Leonore with Stefan Soltesz conducting.

Charles Olivieri-Munroe. Od 2015 roku dyrektor artystyczny i główny dyrygent Filharmonii Krakowskiej. Pełni jednocześnie funkcję I dyrygenta Orkiestry Filharmonicznej Południowej Westfalii, Dyrygenta Honorowego Orkiestry Filharmonii Północnoczeskiej w Teplicach i dyrygenta gościnnego Orkiestry Festiwalu w Round Top (Teksas). W latach ubiegłych główny dyrygent Colorado Crested Butte Festival i dyrektor artystyczny niemieckiej Inter-Regionales Symfonie Orchester oraz główny dyrygent Słowackiej Radiowej Orkiestry Symfonicznej.

Występował na pięciu kontynentach, dyrygując najlepszymi światowymi zespołami, m.in. Izraelską Orkiestrą Filharmoniczną, Orkiestrą Filharmonii Czeskiej, Orkiestrą Filharmonii w Sankt Petersburgu i Warszawie, Duńską Radiową Orkiestrą Symfoniczną, Królewską Orkiestrą w Brukseli.

W 2001 roku zadebiutował w operze, prowadząc *Falstaffa* Verdiego w Operze Komicznej w Berlinie. Współpracował z teatrami operowymi w Mediolanie, Wenecji, Pradze i Ostrawie.

Studiował fortepian w Toronto oraz dyrygenturę w Brnie pod kierunkiem Otakara Trhlika, pracował również pod okiem Jiřího Bělohlávka. Nagrywa dla takich wytwórni jak SONY, RCA, Red Seal, NAXOS, SMS Classical i Naïve Records.

olivieri-munroe.com

Charles Olivieri-Munroe. Since 2015, artistic director and principal conductor of the Kraków Philharmonic Orchestra and concurrently the principal conductor of the Philharmonie Südwestfalen, the Honorary Conductor of the North Czech Philharmonic Orchestra in Teplice, and guest conductor of the Orchestra of the Texas Round Top Festival Institute. In recent years, the Maltese-Canadian was the leading conductor of the Colorado Crested Butte Festival, the artistic director of the German Inter-Regionales Symfonie Orchester, and the chief conductor of the Slovak Radio Symphony Orchestra.

He has performed on five continents, conducting the world's best ensembles, including the Israeli Philharmonic, Czech Philharmonic, St Petersburg Philharmonic, Warsaw Philharmonic, Danish Radio Symphony, and the Royal Brussels Philharmonic.

In 2001 Olivieri-Munroe made his operatic debut conducting Giuseppe Verdi's *Falstaff* at the Berlin Komische Oper. He has worked with operatic theatres of Milan, Venice, Prague, and Ostrava.

A student of the class of piano in Toronto and conducting in Brno under Otakar Trhlik, he has also studied with Jiří Bělohlávek. He records for a number of labels, including SONY, RCA, Red Seal, NAXOS, SMS Classical, and Naïve Records.

olivieri-munroe.com

Orkiestra Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie

Orkiestra Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie rozpoczęła swą działalność w lutym 1945 roku. Pierwszym dyrektorem i dyrygentem zespołu był Zygmunt Latoszewski. W kolejnych latach na jego czele stali m.in. Walerian Bierdiajew, Bohdan Wodiczko, Stanisław Skrowaczewski, Witold Rowicki, Andrzej Markowski, Henryk Czyż, Jerzy Katlewicz, Tadeusz Strugała, Gilbert Levine, Vladimir Ponkin. W latach 1988-1990 Dyrektorem Artystycznym Filharmonii Krakowskiej był Krzysztof Penderecki. Od 2015 roku funkcję Dyrektora Artystycznego i Głównego Dyrygenta pełni Charles Olivieri-Munroe.

Orkiestra koncertowała w ponad 30 krajach, występując w takich salach jak Konzerthaus i Musikverein w Wiedniu, Gewandhaus w Lipsku czy Carnegie Hall w Nowym Jorku. Wielokrotnie zapraszana była do udziału w festiwalach muzycznych we Włoszech, w Belgii, Grecji, we Francji, w Niemczech, Irlandii oraz w znaczących festiwalach krajowych (m.in. Warszawska Jesień, Wratislavia Cantans).

W dorobku orkiestry znajdują się liczne prawykonania utworów polskich kompozytorów XX i XXI wieku oraz nagrania fonograficzne, z których *Pasja* Pendereckiego pod dyрекcją Henryka Czyża wyróżniona została nagrodą Grand Prix du Disque (1967), a *Polonica* Liszta pod dyрекcją Tadeusza Strugały – Grand Prix International du Disque (1988).

filharmonia.krakow.pl

Orchestra of the Karol Szymanowski Philharmonic in Krakow

Orchestra of the Karol Szymanowski Philharmonic in Krakow started in February of 1945. Its first director and conductor was Zygmunt Latoszewski who was followed at the ensemble's helm by, among others, Walerian Bierdiajew, Bohdan Wodiczko, Stanisław Skrowaczewski, Witold Rowicki, Andrzej Markowski, Henryk Czyż, Jerzy Katlewicz, Tadeusz Strugała, Gilbert Levine, and Vladimir Ponkin. In 1988-90 its artistic director was Krzysztof Penderecki. Since 2015 its artistic director and principal conductor has been Charles Olivieri-Munroe.

The Kraków orchestra has performed in over 30 countries, performing in such halls as Konzerthaus and Musikverein in Vienna, Gewandhaus in Leipzig, and Carnegie Hall in New York. The Kraków artists have been invited regularly to participate in music festivals in Italy, Belgium, France, Germany, Greece and Ireland, and in major Polish festivals, notably the Warsaw Autumn and Wratislavia Cantans.

The orchestra has performed world premieres of works by Polish 20th- and 21st-century composers and has made numerous recordings with Krzysztof Penderecki's *Passion* conducted by Henryk Czyż having won the Grand Prix du Disque in 1967, and Liszt's *Polonica* conducted by Tadeusz Strugała – the Grand Prix International du Disque in 1988.

filharmonia.krakow.pl

Bedřich Smetana

I Kwartet smyczkowy e-moll „Z mojego życia”

I Kwartet smyczkowy to bodaj najbardziej osobiste i zarazem w pełni dojrzałe dzieło Bedřicha Smetany – twórcy, który znalazłszy się w tragicznym momencie swojej drogi, pragnie wyznać i podsumować dzieje swego życia, a ich treść powierzyć dźwiękom. Muzyka nie jest tutaj prostą ilustracją, raczej odmalowuje nastroje, obrazowe wspomnienia czy przeżycia kompozytora: od burzliwej, pełnej romantycznego zapału młodości, poprzez radosny początek sławy i barwne życie towarzyskie, następnie liryczny, namiętny ślad miłości do pierwszej żony, aż po rozkwit i pełnię sił twórczych – którą przerywają problemy z słuchem i diagnoza postępującej głuchoty twórcy. O kunszcie kompozytorskim Smetany świadczy fakt, że tak bogaty program zdołał wyrazić w klasycznym układzie cyklu sonatowego, osiągając mistrzostwo zarówno formy, jak i artystycznego sensu. Franciszek Brzeziński pisał, że „Muzyka kameralna w ogóle, a w szczególności kwartet smyczkowy, stanowi bodaj najlepszy probierz dla przekonania się, czy inwencja danego kompozytora przedstawia walory czysto muzyczne; [...] tutaj sama muzyka musi mówić za siebie, – musi w swojej czysto muzycznej treści, formie i wyrazie zawierać całe piękno. Takie piękno zawiera właśnie *kwartet e-moll* Smetany – jeden z najpiękniejszych kwartetów smyczkowych w całej muzyce po-beethovenowskiej”.

Karolina Dąbek

Richard Strauss

Vier letzte Lieder / Cztery ostatnie pieśni

Oczekiwane i akceptowane pożegnanie z doczesnością, otwarcie się na wymiar metafizyczny, ekstazy i nieustanny zachwyt nad światem – to przesłania ukończonych w 1948 roku *Czterech ostatnich pieśni*. Napisane zostały przez wiekowego Straussa w jednym z najtrudniejszych momentów, gdy u schyłku życia przebywał na przymusowej emigracji w Szwajcarii. Zestawiono je razem w kolejności zgodnej z życzeniem kompozytora i prawykonano 22 maja 1950 roku w Londynie, kilka miesięcy po jego śmierci. Mimo, że nie były pomyślane jako cykl razem tworzą całość organicznie zespoloną poprzez treść ideową i charakterystyczne cechy późnego stylu. Trzy pierwsze umuzyczniają poezje Hermanna Hessego, ostatnia – wiersz Josepha von Eichendorffa. Wszystkie rozpoczyna czysto orkiestrowy wstęp, wyznaczający podstawowy ton pieśni; wszystkie zamyka dopowiadająco-nastrojowe zakończenie. Arabeskowe wokalizy głosu solowego wtopione w orkiestrę często zatracają znaczenie pojedynczego słowa, przenosząc jego ekspresję w medium czysto dźwiękowe.

Pieśń pierwsza to marzenie o pełnej zapachu i ptasich treli wiosnie, przenikającej ciało swą błogą obecnością; druga – kreśli obraz żegnającego lato jesiennego ogrodu, zamykającego swe „znużone oczy” w tęsknocie do spokoju. *Przed zaśnięciem* wyraża pragnienie spoczynku po męczącym dniu. W muzyce natchniona melodia skrzypiec solo stopniowo pnąca się w górę przejęta zostaje przez głos, dopowiadający ostatnią strofę wiersza: „duża nieujarzmiona unosząca się na wolnych skrzydłach ulecieć chce, aby w czarodziejskim kręgu nocy po tysiącokroć żyć”. Pieśń finałowa – *W zorzy wieczornej* – to pograżanie się w spokojny sen – spoczynek przy wtórze śpiewu skowronków. Głos solowy zamiera wraz z ostatnim wersem – pytaniem: „Jakżeśmy drogą zmęczeni – czyżby to była już śmierć?”. Słowa końcowe kontrpunktuje waltornia autocytałem z poematu symfonicznego *Śmierć i wyzwolenie*. Pieśń kończą śpiewy skowronków. Pod koniec życia Strauss powiedział: „Umieranie będzie dokładnie takie, jakie skomponowałem w *Śmierci i wyzwoleniu*”.

Ewa Siemda

Antonín Dvořák

Pieśń bohaterska, poemat symfoniczny op. 111

Pieśń bohaterska Antonína Dvořáka to dzieło owiane swego rodzaju tajemnicą: sam sugestywny, poetycki tytuł, ale także wybór formy poematu symfonicznego, kierują nas w stronę czystej programowości. Tymczasem do dziś pozostaje nieodkryte, czyją postacią opiewa i czyje szlachetne czyny sławi ten ostatni symfoniczny utwór czeskiego twórcy. Jiří Berkovec, biograf kompozytora, pisze, że „Dworzak miał własną wizję, własny trzon programowy, który chciał wyrazić dźwiękami. O ile wiadomo, kompozytor wizji tej nigdy dokładnie nie sprecyzował...”. Sama muzyka więc, genialna w swej niedefiniowalności,

otwiera się na interpretacje wrażliwego słuchacza, trafiając zarówno do uczuć, jak i do wyobraźni. Splatają się w niej trzy wątki: początkowy, pełen energii, dumy i odwagi motyw, przedstawiający postać samego bohatera – a może męstwo i waleczność jego duszy – następujący później temat niosący ton zwątpienia, smutku, żalu, który wkrótce zostaje przezwyciężony w radosnym motywie zwiastującym świetlistym promieniem nadziei.

Karolina Dąbek

Bedřich Smetana

String Quartet No 1 in E minor "From my life"

Violin Quartet No. 1 is perhaps the most personal and the most mature work of Bedřich Smetana, an artist who – standing in a tragic turn of his path – yearns to confess and sum up the tale of his life which he entrusts to sound. In the process, music is no simple illustration as it tends to depict moods, images from the memory and the composer's experiences: from tempestuous youth with its romantic fervour, via the joyful early days of fame and colourful life in society, and the following lyrical and passionate trace of love of his first wife, to the development and fullness of the creative forces, severed by problems with hearing and the diagnosis of the artist's progressing deafness. A proof of Smetana's composing mastery is the fact that he managed to express such a rich programme in the classical arrangement of the sonata, reaching for the perfection of both form and artistic message. Franciszek Brzeziński wrote that "chamber music in general, and the string quartet in particular, is perhaps the best yardstick to test whether the invention of the composer has purely musical values (...) Here music must speak for itself: it is purely musical content, form, and expression. It has to contain all of the beauty. That beauty can be found in Smetana's *Quartet* in E minor, one of the most beautiful string quartets in the whole of post-Beethovenian music."

Karolina Dąbek

Richard Strauss

Vier letzte Lieder / Four Last Songs

The expected and accepted farewell to the temporary, opening to the metaphysical and ecstatic dimension, and an incessant fascination with the world are the messages of the *Four Last Songs* completed in 1948. The ancient Strauss wrote them towards the end of his life and in one of its most difficult moments, in forced emigration in Switzerland. They were set together in the order preferred by the composer and first performed on 22 May 1950 in London, a few months after the composer's death. Although not intended as a cycle, they make a whole, fused organically through their ideological content, and exhibit the characteristic traits of Strauss's late style. The first three songs put poems by Hermann Hesse to music, and the last: a poem by Joseph von Eichendorff. They all open with a purely orchestral introduction, defining the melodic base of the song; and they all wind up in a clarifying though emotional close. The arabesque vocalisations of the solo voice sunk into the orchestra often lose the sense of individual words, transferring their expression into the realm of pure sound. The first song is a dream about a spring resplendent with fragrances and bird song, pervading the body with its blessed presence; the second draws an image of an autumnal garden saying farewell to summer, closing its "tired eyes" in a hankering for peace. *Going to Sleep* expresses the desire to rest after a tiring day. In its musical layer, during the gradual ascent, the inspired melody of the solo violin is taken over by the voice completing the last stanza of the poem: "the unbridled soul soaring on the wings of freedom is eager to fly away, to live thousandfold in the magic realm of the night". The final song, *At Dawning*, is drowning in a peaceful sleep, reposing to the accompaniment of lark song. The solo voice dies away with the last verse, bearing the question "How weary we are of wandering – Is this perhaps death?". The final words are counterpointed by the French horn's self-quotation from the tone poem *Death and Transfiguration*, and the song ends in larks' trills. Towards the end of his life Strauss confessed that "dying is just the way I composed in *Death and Transfiguration*".

Ewa Siemdaj

Antonín Dvořák***The Hero's Song, Symphonic Poem, Op. 111***

A Hero's Song by Antonín Dvořák has been enshrouded in a particular mystery; not only the suggestive poetic title but also the chosen form of a tone poem suggest a pure programme nature. Yet who is the song about and whose noble deeds are praised by the last symphonic piece of the Czech composer still remain a mystery. Jiří Berkovec, his biographer, writes that "Dvořák had his own vision, his own programme core that he wanted to express in sound. As far as can be said, the composer never explained that vision precisely." Thus, the music, consummate in its indefinability, opens to the interpretations of a perceptive listener, communicating both through emotions and imagination. It brings together three threads: the initial theme brimming with energy, pride, and courage which is the motif presenting the figure of the hero, or perhaps the manliness and bravery of his soul, followed by a theme carrying a tone of doubt, sadness, and sorrow that is soon conquered in a joyful motif being a harbinger of a radiant ray of hope.

Karolina Dąbek

Fotograficy / Photographs:

Ivan Fodor, Krzysztof Kalinowski, Milena Schloesser,

Archiwum Stowarzyszenia im. LvB / LvB Association archives.

© 2019, Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena / Ludwig van Beethoven Association